

Skickas till: fi.remissvar@regeringskansliet.se

Er beteckning Fi2018/02531/OU

Finansdepartementet
Regeringskansliet
103 33 Stockholm

Stockholm 2019-01-29

Remissyttrande avseende betänkandet *Möjligt, tillåtet och tillgängligt – förslag till enklare och flexibla upphandlingsregler och vissa regler om överprövningsmål (SOU 2018:44)*

Sveriges Bussföretag är en arbetsgivare- och branschorganisation för den yrkesmässiga bussbranschen och representerar såväl busstrafikföretag som bussresearrangörer. Vi är ett förbund inom Transportföretagen och Svenskt Näringsliv.

Ställningstaganden

Sveriges Bussföretag avstyrker förslaget i enlighet med nedanstående motivering såvitt avser processkostnadsansvar (21.3.2), förvaltningsdomstolarnas hantering av processkostnadsansvaret (21.4.2) och ansökningsavgift vid överprövning (22.3.3).

Sveriges Bussföretag tillstyrker förslaget i övrigt. Ställningstagandet motiveras i valda delar nedan.

Sveriges Bussföretag framför avslutningsvis ytterligare förslag för en effektivare upphandlingsprocess.

21.3.2 Processkostnadsansvar

Sveriges Bussföretag bedömer att ett processkostnadsansvar skulle påverka större företags benägenhet att ansöka om överprövning i liten utsträckning. Samtidigt riskerar mindre företag att avhållas från att ansöka om överprövning i så hög utsträckning att felaktigt genomförda upphandlingar inte rättas. Ett processkostnadsansvar är därför ett trubbigt styrmedel för att komma åt onödiga överprövningar. Sveriges Bussföretag avstyrker därför förslaget om införande av processkostnadsansvar.

21.4.2 Förvaltningsdomstolarnas hantering av processkostnadsansvaret

För det fall ett processkostnadsansvar ändå skulle införas ser Sveriges Bussföretag behov av en mindre justering i jämförelse med rättegångsbalkens regler. I likhet med vad som gäller vid arbetstvister föreslår Sveriges Bussföretag att den som haft skälig anledning att få tvisten prövad ska undantas från rättegångskostnadsansvar även som tappande part, jämför 5 kap. 2 § första stycket lagen (1974:371) om rättegången i arbetstvister.

Det är angeläget att minska antalet onödiga överprövningar men överprövningar vid ett oklart rättsläge är ett allmänintresse. Till skillnad från civilrätten är upphandlingsrätten styrmedelorienterad snarare än konfliktlösande; Överprövningar har en tillsynsfunktion. Överprövningar av oklara rättsfrågor resulterar också i praxis som kompletterar lagstiftningen och bidrar till ett förutsägbart rättsläge. Eftersom det upphandlingsrättsliga regelverket är relativt nytt och under förändring är många rättsfrågor av oklar natur. Behovet av ny praxis är därför betydande. Med hänsyn till upphandlingens offentlighetsrättsliga karaktär är det varken rimligt eller ändamålsenligt att enskilda fullt ut ska stå risken för sådan praxisbildning. Detta gäller särskilt mindre företag som har begränsade möjligheter att ta risker i långdragna processer. Sveriges Bussföretag föreslår därför specialregler avseende processkostnadsansvar när sökanden haft skälig anledning att få saken prövad.

22.3.3 Ansökningsavgift vid överprövning

Sveriges Bussföretag bedömer att den föreslagna ansökningsavgiften inte skulle ha någon processavhållande effekt, i synnerhet inte i kombination med ett processkostnadsansvar. Den anbudsgivare som är beredd att riskera ett processkostnadsansvar kommer inte att ändra sitt beslut på grund av en ansökningsavgift om 7 500 kr. De som begär överprövning av upphandlingsbeslut är uteslutande kommersiella aktörer och det är därför inte sannolikt att den minskning av tvistemål som avgiftshöjningen i allmän domstol ledde till skulle ha någon liknande effekt vad gäller upphandlingsmål. Effekten av ansökningsavgiften skulle därför bli en skatt med hög administrationskostnad som i stor utsträckning skulle vältras över på upphandlande enheter. En ansökningsavgift skulle kräva ytterligare administrativa rutiner från både domstol och sökanden samt riskera att fördröja handläggningstiden. Sveriges Bussföretag avstyrker därför förslaget om införande av ansökningsavgift vid överprövning.

13.3.1, 13.3.4, 15.2.2-3, 15.5.1-2, 15.7.2 Förenklade regler kring direktupphandling och 11.6, 12.3.2-3 Kommunikering

Sveriges Bussföretag ställer sig positiva till förenklade regler avseende direktupphandling och kommunikering. Flexibilitet i regelverket skapar legitimitet, underlättar för det allmänna att upphandla och möjliggör innovation i formerna för upphandling. Flexibla regler för direktupphandling kan också bidra till att avlasta domstolarna från överprövningar av mindre betydelse.

Som betänkandet anger (7.2.2) är upphandlingsregelverket i första hand ett verktyg för ekonomisk integration inom Europeiska unionen. För det fall sådant intresse inte är aktuellt är det angeläget att upphandlingsregelverket är smidigt och öppet för innovation.

15.2.1 Fasta direktupphandlingsgränser

Sveriges Bussföretag ställer sig positiva till tydligare gränser för direktupphandling. Beloppen bör likriktas med till Sverige närliggande länder för att skapa ekonomisk integration och lika förutsättningar.

Andra förslag

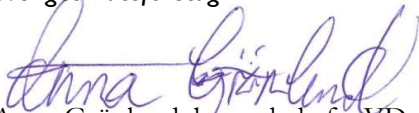
För att minska onödiga överprövningar och effektivisera överprövningsprocessen föreslår Sveriges Bussföretag att preklusionsfrist införs, i linje med vad som framförts i Överprövningsutredningen (SOU 2015:12). Det är viktigt med incitament för leverantörer att så tidigt som möjligt framföra invändningar för att domstolsprocesser ska kunna undvikas.

Sveriges Bussföretag föreslår att sådan 90-dagars avgörandefrist som framfördes i Överprövningsutredningen ska införas för att öka förutsägbarheten och snabba på domstolarnas handläggning av överprövningsärenden.

Sveriges Bussföretag föreslår att upphandlingsmål ska handläggas i specialdomstol, såsom Patent- och marknadsdomstolen, för att öka effektiviteten i handläggningen och skapa en mer sammanhållen praxis.

Stockholm som ovan

Sveriges Bussföretag

Anna Grönlund, branschchef, vVD